

Representantforslag ..... S
(2014–2015)

fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken og Karin Andersen

Dokument 8: S (2014–2015)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken og Karin Andersen
om et nytt system for bosetting av personer med oppholdstillatelse

Til Stortinget

Bakgrunn

Verden står overfor de største flyktingestrømmene siden andre verdenskrig. Nærmere 60 millioner mennesker er på flukt. Borgerkrigen i Syria, som har vart siden 2011, er en humanitær katastrofe. Syria har en befolkning på rundt 22 millioner. Om lag halvparten – 11 millioner – er på flukt.

Per i dag sitter rundt 5000 personer som har fått innvilget oppholdstillatelse på norske mottak og venter på å bli bosatt i en kommune. Av disse er om lag 950 barn. Mange har ventet svært lenge i mottak.

Forslagsstillerne mener dagens ordning for bosetting av personer med oppholdstillatelse som flyktning eller på humanitært grunnlag ikke er tilfredsstillende. For å få bosatt flere raskere ønsker forslagsstillerne derfor en ny ordning for bosetting i kommunene.

Forslagsstillerne mener adgang til egenbosetting og statlige pålegg til fylkene om å ta i mot et konkret antall personer er gode tiltak for å sikre økt bosetting.

I dag kan personer som har fått oppholdstillatelse som flyktning eller på humanitært grunnlag skaffe bosted selv. Men i slike tilfeller mister den enkelte retten

på introduksjonsprogram. I Sverige har man siden 1994 har adgang til egenbosetting uten å miste retten til introduksjonsprogram. Erfaringene viser at de som velger dette alternativet integreres noe raskere og lærer svensk forttere. Det medfører også mindre press på boligdelen av det statlige mottaksapparatet.

Danmark innførte i 1999 et system der staten hvert år pålegger hvert enkelt fylke å bosette et konkret antall personer. Fordelingen mellom kommunene i det aktuelle fylket avgjøres gjennom forhandlinger mellom kommunene. Fylkesmannen har ansvaret for å sørge for fremdriften. Kommer kommunene ikke til enighet kan Fylkesmannen fastsette antallet flyktninger som hver enkelt kommune skal ta i mot.

Forslagsstillerne mener denne modellen bør innføres i Norge. Før Fylkesmannen bruker sin rett til å avgjøre antallet – gjerne omtalt som tilvisningsrett – bør han undersøke med det ansvarlige direktoratet om behovet for bosetting for innværende år er det samme som tidligere. Fylkesmannen bør unngå å bruke tilvisningsretten overfor kommuner som har tungtveiende grunner for å reservere seg mot å ta i mot flyktninger.

Forslagsstillerne understreker at retten til introduksjonsprogram, og rett til tjenester etter sosialtjenesteloven og etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, for den enkelte må være lik uavhengig av om bosettingen skjer som følge av enighet mellom kommunene eller som følge av tilvisning fra Fylkesmannen.

Forslag

I

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om ny ordning for bosetting av personer med oppholdstillatelse, på bakgrunn av asyl eller på humanitært grunnlag.

Den nye ordningen må sikre:

- At den enkelte selv kan skaffe bosted, uten at retten til introduksjonsprogram med det faller bort.
- At pengene følger hver enkelt, slik at den kommunen som den enkelte velger å bosette seg i får introduksjonsstøtte etter regulære satser.
- At Norge kopierer den danske modellen med å gi hvert enkelt fylke et konkret antall personer som skal bosettes i fylket. I denne modellen får fylkesmannen ansvaret for å sørge for at kommunene i fylket gjennom forhandlinger blir enig om fordelingen. Oppnås ikke enighet skal staten ved Fylkesmannen bestemme hvor mange som skal bosettes i hver enkelt kommune i de fylkene hvor det ikke er oppnådd enighet.

II

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å øke bevilgningene til Husbanken slik at kommunene får det nødvendige rom til økning i antallet rimelige utleieboliger.

Oslo, xx.xx.xxxx

Karin Andersen

Audun Lysbakken